

Rijksvoorlichtingsdienst
Ministerie van Algemene Zaken

Huisstijlhandboek

Voer- en vaartuigen

Versie	3.0
Datum	December 2010

Colofon

Dit is een uitgave van de Rijksvoorlichtingsdienst, project 1 Logo.

Dit handboek maakt deel uit van het totaal aan richtlijnen van de rijkshuisstijl. Kijk voor de richtlijnen voor andere middelen op: www.rijkshuisstijl.nl. Ga via 'Organisatie' in het hoofdmenu naar de subsite van jouw organisatie en klik op 'Bouwstenen' of 'Middelen'. Een huisstijl is aldooor aan veranderingen onderhevig. Bekijk dus regelmatig of je over de meest actuele informatie beschikt.

Dit boek is opgemaakt in A3 formaat. De grootte van de opgenomen afbeeldingen zijn hierop gebaseerd. De ministerienamen in de voorbeelden van dit huisstijlhandboek zijn mogelijk niet meer actueel. Alle tekst van de voorbeelden moet als fictief worden beschouwd.

Versienummer	3.0
Datum	december 2010
Locatie	http://www.rijkshuisstijl.nl
Ontwerp	Studio Dumbar
Auteur	Project 1 Logo

Historie van eerder gepubliceerde versies

Versie, uitgavedatum en wijzigingen

Versie 1.3 – Maart 2009
Basisdocument rijksbrede huisstijl voer- en vaartuigen.

Versie 2.0 – Juli 2010
Wijzigingen t.o.v. versie 1.3:

- Hoofdstukken Visie, Eén logo voor de Rijksoverheid en Afzenderstructuur verwijderd (deze informatie is in een apart handboek opgenomen).
- Algemene redactieslag: andere hoofdstukindeling, teksten waar nodig verduidelijkt. Geen inhoudelijke wijzigingen.

Versie 3.0 - December 2010
Wijzigingen t.o.v. versie 3.0:

- URL huisstijlsite gewijzigd in www.rijkshuisstijl.nl

Inhoudsopgave

Basisbouwstenen — 4

- Afzenderstructuur — 5
- Typografie | Twee fonts — 6
- Kleur — 7

Voertuigen — 8

- Categorieën — 9
- Categorie 1 | Hulpverlening, calamiteit en autoriteit — 10
- Categorie 2 | Inspectie, vervoer en autoriteit — 11
- Categorie 3 | Herkenbaarheid voor dienstverlenende organisaties — 12
- Categorie 4 | Gemarkeerde auto's — 13
- Categorie 5 | Ongemarkeerde auto's — 14

- Basiselementen overzicht — 15
- Beeld- en woordmerk | Plaatsing — 16
- Beeldmerk | Grootte — 17
- Woordmerk | Positionering — 18
- Woordmerk | Grootte — 20
- Beeld- en woordmerk | Voorbeelden — 21
- Beeld- en woordmerk | Optimalisatie per voertuig — 22
- Striping | Maatvoering -- 23
- Striping | Positionering striping —25
- Striping | Contourmarkering — 26
- Optionele elementen — 27

Vaartuigen — 29

- Basiselementen en additionele elementen — 30
- Beeldmerk | Plaatsing — 31
- Woordmerk | Plaatsing — 32
- Scheepsnaam | Plaatsing — 33
- Elementen | Uitstraling — 34
- Elementen | Striping — 35
- Elementen | Informatienummer — 36
- Elementen | Daknummer — 37

Basis bouwstenen

Afzenderstructuur

Het vermelden van de afzender op voer- en vaartuigen wijkt af van de algemene regel. Bij vermelding van een kleindochter (uitvoeringsorganisatie, inspectie, etc) wordt de dochter (departement) niet vermeld. In de belettering van voer- en vaartuigen komt dus de Rijksoverheid Serif Italic dus niet voor.

Rijkswaterstaat
~~Ministerie van Verkeer en Waterstaat~~

Typografie | Twee fonts

Op voer- en vaartuigen maakt de Rijksoverheid gebruik van de Rijksoverheid Serif en de Rijksoverheid Sans Heading.

De Rijksoverheid Serif

De Rijksoverheid Serif wordt in dit geval alleen gebruikt voor de afzendernaam op het afzenderveld van de bewegwijzering. Deze wordt in het EPS woordmerk toegepast.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Rijksoverheid Serif Italic

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Rijksoverheid Serif Bold Italic

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Rijksoverheid Sans Italic

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Rijksoverheid Sans Bold

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz0123456789
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Rijksoverheid Sans Bold Italic

Kleur

De huisstijlkleuren van de Rijksoverheid zijn met zorg uitgekozen. Bij de voorkeurskleuren in PMS voor drukwerk zijn gelijkwaardige kleuren in folie en lak geselecteerd van enkele fabrikanten. De gekozen kleurnummers vind je in de tabel hiernaast. Naast de gespecificeerde folies mogen uiteraard ook andere gelijkwaardige folies van andere fabrikanten toegepast worden.

Technische aspecten en beheersbaarheid

De verschillende kleuren mogen op de volgende manieren geproduceerd worden:

alleen de reflecterende prisma folies van Reflexite laten zich bedrukken. Indien de blauwe banen met folie worden aangebracht zal de hechting onvoldoende zijn. De *striping* dient dan ook gezeefdrukt te worden op deze folie.

De striping kan op parelfolie worden aangebracht door middel van zeefdruk of folie.

Voor de blauwe – niet reflecterende – *striping* (voertuigen in cat. 3) kan een standaard blauwe folie worden gebruikt.

Reflecterende *stripingdecoratie* van voertuigen in categorie 1 en 2 bestaat uit één doorlopende reflecterende baan (geel of wit) waar overheen de blauwe *striping* is aangebracht door middel van zeefdruk of geplotte kleurbanen. Dit ter voorkoming van grote hoogte verschillen tussen de verschillende *stripingbanen*. Deze hoogteverschillen blijken in de praktijk kwetsbaar te zijn in bijvoorbeeld wasstraten.

<i>Striping</i>	PMS	3M	Avery
Rijksoverheid Blauw 1 voor voertuigen cat. 1 en 2 en voor vaartuigen	2965C	SC 100-724*	932*
Rijksoverheid Blauw 3 voor cat. 3 voertuigen	645C	SC 100-Pantone 645C*	900-Pantone 542**
* Gelijkwaardige folies ** matige match			

Reflectiefolies	
Reflectiefolies prisma-wit	Reflexite VC 312-White*
Reflectiefolies prisma-geel	Reflexite VC 312-Lime Yellow*
Reflectiefolies parel-wit	3M ScotchLite 580-10 wit*
Reflectiefolies parel-zwart	3M ScotchLite 580-12 zwart*
Reflectiefolies parel-geel	3M ScotchLite 580-81 geel* (alleen vaartuigen)

* Gelijkwaardige folies

Beeldmerk opzichtfolie	PMS	3M	Avery
Rijksoverheid Blauw 2	7462C	SC 100-17*	912*

* Gelijkwaardige folies

Voertuigen

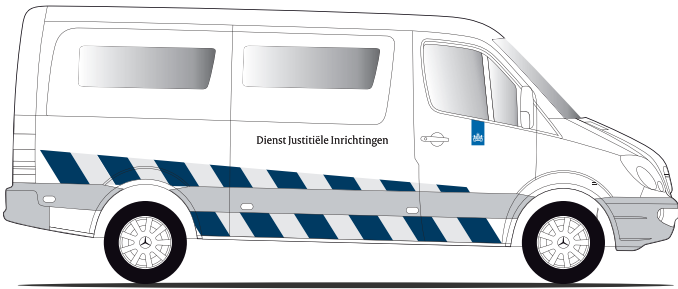
Categorieën

De Rijksoverheid gebruikt een groot aantal voertuigen bij haar werkzaamheden. Voor de belettering zijn deze voertuigen onderverdeeld in vijf categorieën. Voor elke categorie zijn richtlijnen opgesteld.

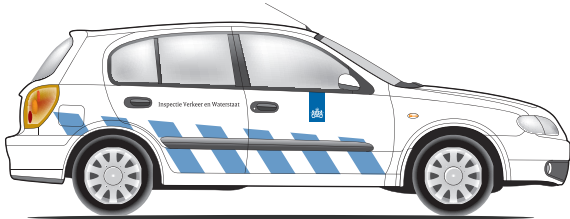
Categorie 1
Hulpverlening, calamiteit en autoriteit

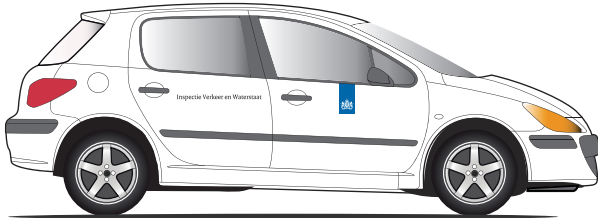
Categorie 2
Inspectie, vervoer en autoriteit

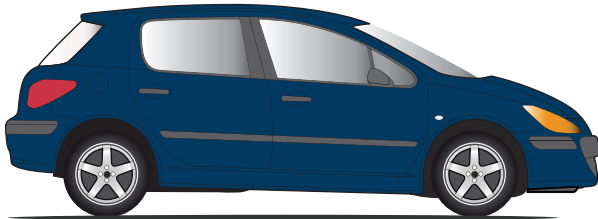
Categorie 3
Herkenbaarheid voor dienstverlenende organisaties, geen autoriteit

Categorie 4
Gemarkeerde auto's

Categorie 5
Ongemarkeerde auto's

Categorie 1 | Hulpverlening, calamiteit en autoriteit

Ingezet bij onder andere incidentmanagement, hulpverlening bij calamiteiten, ondersteuning van politietaken. De voertuigen worden op en langs de weg ingezet, met een hoog risico voor werknemers of gebruikers van de openbare weg.

Uitstraling

Binnen deze categorie worden alle voertuigen voorzien van een gele of witte basiskleur en wordt er een blauwe *striping* in combinatie met gele of witte reflecterende *striping* aangebracht.

De gespecificeerde kleur geel is alleen toegestaan voor de Incident Management voertuigen (weginspecteurs) en een zeer beperkt aantal vastgelegde voertuigen (onder andere Schipholvoertuigen).

Geel-lak
RAL 1016

Geel striping
Folie, reflecterend (prisma)

Witte striping
Folie, reflecterend (prisma)

Blauw striping
Folie

Beeldmerk
Folie

Afzender
Reflecterende folie (parel)

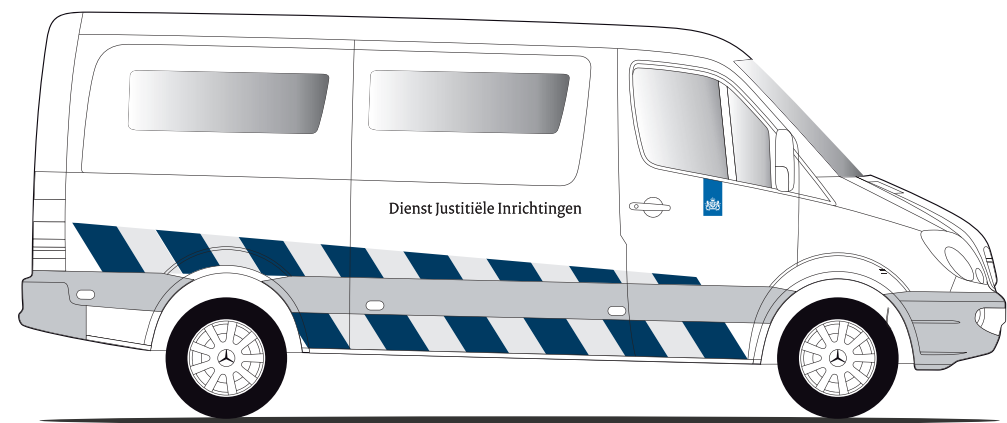
Categorie 2 | Inspectie, vervoer en autoriteit

Deze voertuigen worden ingezet bij uitvoeringstaken zoals handhaving van regels, meetwerkzaamheden en inspectie. Bijvoorbeeld inspectiediensten van de Rijksoverheid met vergaande bevoegdheden en gevangentransport.

De bestuurder van dit voertuig heeft vergaande bevoegdheden op het gebied van inspectie of bij werkvervoer.

Uitstraling

Binnen deze categorie wordt altijd gebruik gemaakt van witte of (*metallic*) zilver voertuigen. Er wordt een witte reflecterende en blauwe *striping* aangebracht.

 Witte striping
Folie, reflecterend (parel)

 Afzender
Folie, reflecterend (parel)

 Blauw striping
Folie

 Beeldmerk
Folie

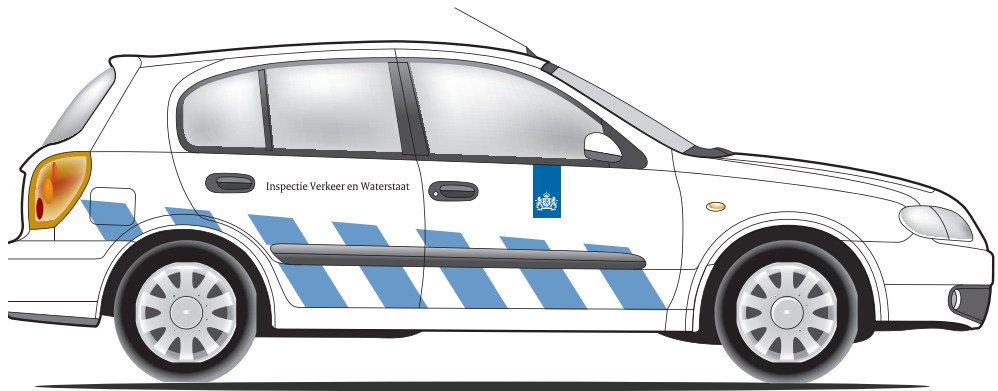
Categorie 3 | Herkenbaarheid voor dienstverlenende organisaties

Ingezet bij controle, verkenningswerkzaamheden en advies werk door de Rijksoverheid. De bestuurder heeft beperkte publieke bevoegdheden, maar het is noodzakelijk dat de betreffende organisatie wordt herkend.

Uitstraling

Binnen deze categorie wordt altijd gebruik gemaakt van witte of (*metallic*) zilver voertuigen. Er wordt een blauwe *striping* aangebracht.

De *striping* wordt in een lichtere tint blauw (PMS 645) uitgevoerd vanwege het verschil in autoriteit en bevoegdheden ten opzichte van de voertuigen uit categorie 2.

Gekleurde striping
Folie

Afzender
Folie

Beeldmerk
Folie

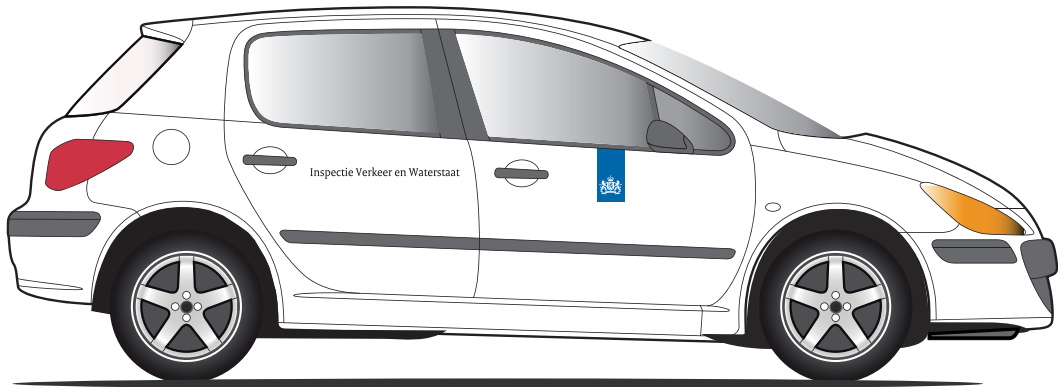
Categorie 4 | Gemarkeerde auto's

Ingezet voor de herkenbaarheid van de betreffende organisatie.

Uitstraling

Binnen deze categorie wordt altijd gebruik gemaakt van witte of (*metallic*) zilver voertuigen.

Deze voertuigen zijn alleen herkenbaar aan het beeld- en woordmerk.

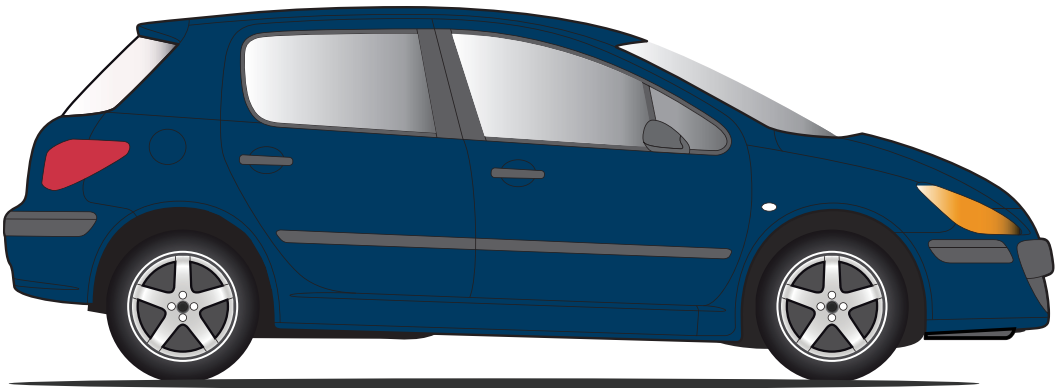
Beeldmerk
Folie

Afzender
Folie

Categorie 5 | Ongemarkeerde auto's

Voertuigen van de Rijksoverheid die niet als zodanig herkend mogen worden.

Basiselementen overzicht

Voor voertuigen geldt een aantal basiselementen en is er een aantal aanvullende opties.

A. Standaardelementen

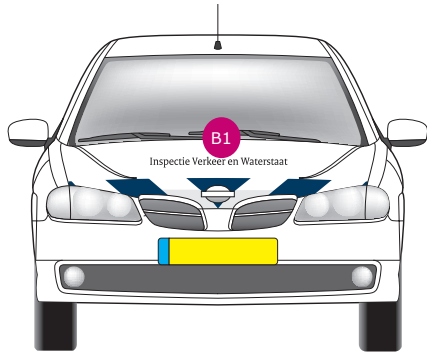
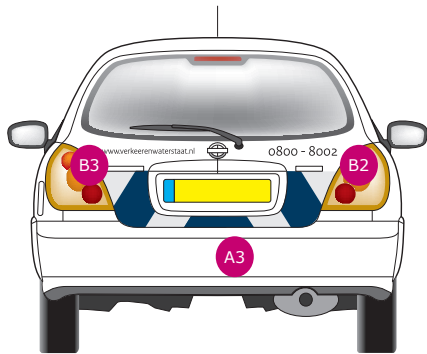
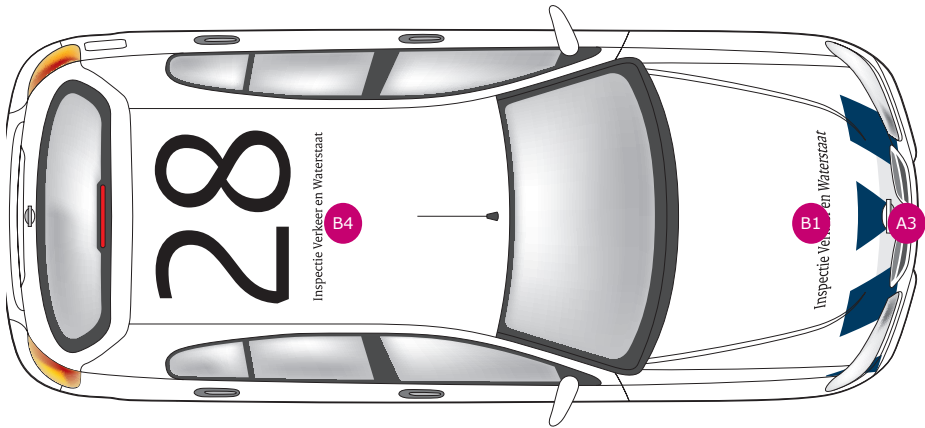
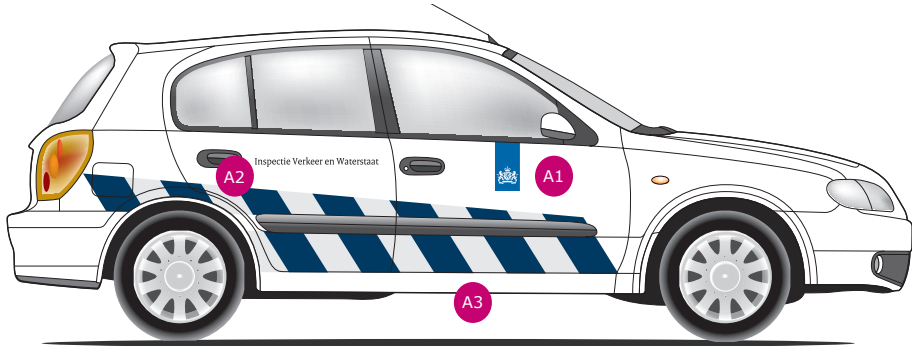
Een rijksoverheidvoertuig behoort altijd voorzien te zijn van een aantal basiselementen:

- A1 Beeldmerk
- A2 Woordmerk
- A3 Striping (voor voertuigen in categorie 1 t/m 3)

B. Optionele elementen

Optionele elementen:

- B1 Woordmerk op de motorkap
- B2 Telefoonnummer op de achterzijde
- B3 Webadres op de achterzijde
- B4 Daknummer/woordmerk op het dak

Beeld- en woordmerk | Plaatsing

Voertuigen uit categorie 1 tot en met 4 worden voorzien van het logo.

Positionering van het beeld- en woordmerk

Omwille van de leesbaarheid worden het beeld- en woordmerk op voertuigen ontkoppeld. Het woordmerk staat dus niet direct rechts naast het beeldmerk.

Het beeldmerk positioneer je onder het raam, gecentreerd op het voorportier, hangend aan de raamlijst. Deze wordt altijd loodrecht ten opzichte van de grond gepositioneerd en niet volgend met de carrosserie-lijn van het voertuig.

Het woordmerk plaats je op het achterportier of de ruimte achter het voorportier.

Ondanks de ontkoppeling van het beeld- en het woordmerk, behouden deze twee elementen door middel van een denkbeeldige horizontale as een visuele koppeling. In de praktijk is dit niet altijd mogelijk, door bijvoorbeeld een carrosserielijn, daarom is er een bandbreedte gedefiniëerd waarbinnen het woordmerk moet blijven. Er moet minimaal 5 cm witruimte boven, onder, links en rechts van het woordmerk worden vrijgehouden.

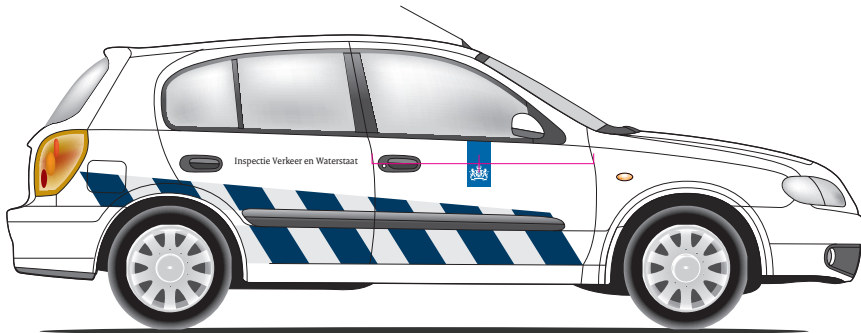

Fig.1 Positie beeldmerk

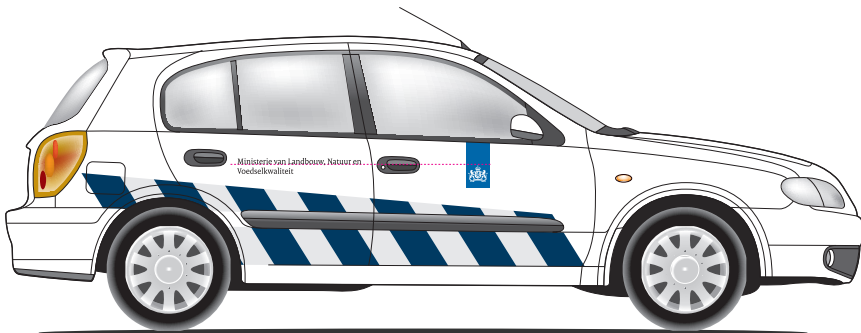

Fig.3 Bandbreedte waarbinnen het woordmerk moet blijven

Beeldmerk | Grootte

Voor voertuigen is één maat voor het beeldmerk vastgesteld. Het beeldmerk heeft altijd een verhouding van 2:1.

De afmeting van het beeldmerk is:
23 cm x 11,5 cm.

Productiemethode

Het beeldmerk is bij voorkeur zeefdruk. Digitaal printen is toegestaan, mits er een mooie egale blauwe kleur kan worden geprint.

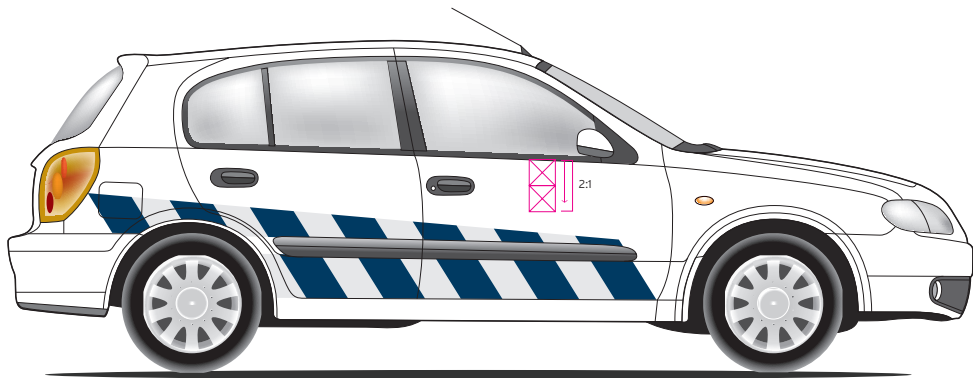

Fig.1 Verhouding beeldmerk 2:1

Woordmerk | Positionering

Het woordmerk wordt geplaatst op het achterportier.
De grootte van de afzendernaam wordt bepaald door de maximaal beschikbare ruimte. Deze ruimte is gecentreerd beschikbaar tussen het eerste scharnierpunt en een deurgreep.

Fig.1 Ruimte plaatsing woordmerk

Als er geen achterportier beschikbaar is wordt gebruik gemaakt van een maximaal, beschikbare ruimte waarin je kunt herleiden welk formaat woordmerk van toepassing is voor de positionering op het voertuig.

- A1 Vanaf de striping tot het woordmerk moet een witruimte van minimaal 5 cm zitten.
- A2 Voor de keuze van het formaat van het woordmerk wordt een maximale ruimte vastgesteld. Wanneer het woordmerk, met het gebruik van het maximale formaat, te dicht in de buurt van naden en/of benzinedop komt gebruik je logischerwijs het klein formaat woordmerk.
Zorg ervoor dat ook hier rondom naden en/of benzinedop een minimale witruimte van 5 cm zit.

Fig. 2 Ruimte plaatsing woordmerk zonder achterportier

Woordmerk | Grootte

Bij de belettering van de personenwagens uit het wagenpark van de Rijksoverheid wordt er gewerkt met twee standaard groottes voor het woordmerk.

De teksten worden uitgevoerd met een vergrotingspercentage van 1200% of 2000%. Deze keuze voor een bepaalde grootte hangt nauw samen met de lengte en/of het aantal regels van het woordmerk ten opzichte van de ruimte op het portier van een voertuig.

Grootte t.o.v het portier

- A1 Lange regel en meerdere regels: 1200%
- A2 Korte regel: 2000%

Let bij de bepaling van de grootte ook op de samenhang van de voertuigen in het wagenpark van een departement.

Fig.1 Klein formaat afzender 100%

Fig.2 Groot formaat afzender 100%

Beeld- en woordmerk | Voorbeelden

Toepassing op verschillende voertuigen. Deze voorbeelden laten oplossingen zien voor verschillende formaten van het woordmerk.

Fig.1 Klein formaat afzender

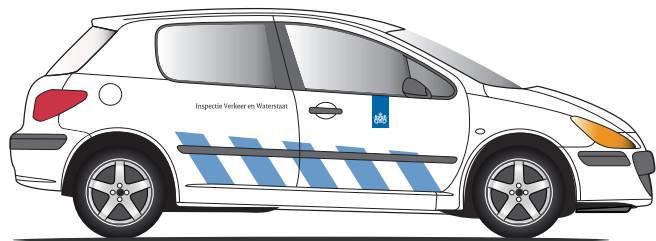

Fig.4 Klein formaat afzender
Geen achter portier beschikbaar

Fig.2 Klein formaat afzender

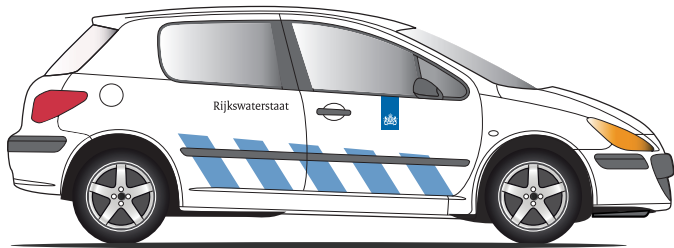

Fig. 5 Groot formaat afzender
Geen achter portier beschikbaar

Fig.3 Groot formaat afzender

Beeld- en woordmerk | Optimalisatie per voertuig

Binnen het wagenpark van de Rijksoverheid bestaat een grote verscheidenheid aan voertuigen. Bijvoorbeeld busjes, bakwagen, extra cabineplaatsen en station-uitvoeringen. Voor al deze voertuigen geldt dat de visuele koppeling tussen het beeld- en woordmerk behouden blijft. De basisprincipes voor positionering blijven dus altijd van kracht.

Beschikbare ruimte

Bij utilitaire voertuigen (bijv. de Transporter) is de plaatsing van het beeldmerk op het portier gelijk. De beschikbare ruimte voor het woordbeeld kan soms enorm toenemen. Het woordmerk mag dan proportioneel worden vergroot. Tussen de begrenzing van het optische vlak en het woordmerk moet je minimaal 2x de breedte van het beeldmerk vrijhouden (dus 2x 11,5 cm).

Maximale grootte

In de voorbeelden is vooral gewerkt met kleine (standaard) voertuigen. Voor grotere voertuigen zijn geen ontwerpen gemaakt. Neem met vragen hierover contact op met projectteam 1 Logo via e-mail: 1logo@minaz.nl.

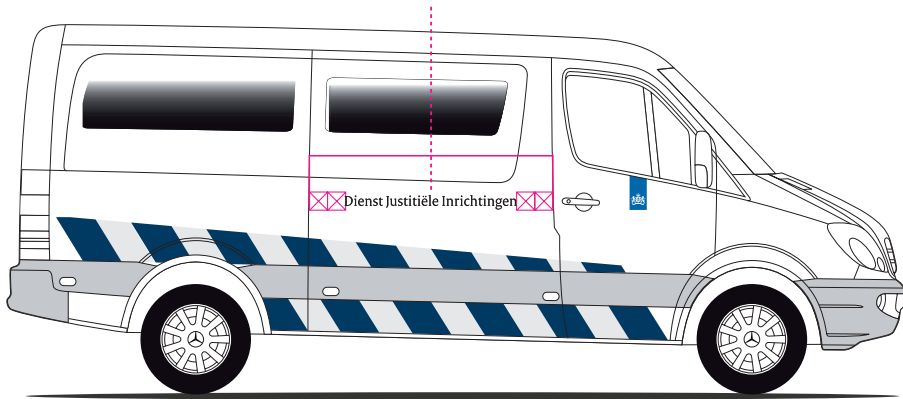

Fig.1 Transporter DJI

Striping | Maatvoering

De *striping* op voertuigen wordt per auto ingemeten en behoort aan een aantal specificaties te voldoen.

- A1 Gekleurde *striping*. Het materiaal en de kleur is afhankelijk van de categorie
- A2 Reflecterende *striping*
- B1 De maximale lengte en hoogte van de toepasbare *striping* hangt samen met de lengte van het voertuig. Op personenwagens wordt de *striping* anders toegepast dan utilitaire voertuigen.

Wanneer er geen reflecterende *striping* noodzakelijk is wordt op deze plaats geen folie geplakt.

De hellingshoek van de *striping* is 58 graden ten opzichte de horizontale lijn die wordt gevormd door de deurdorpel van het voertuig.

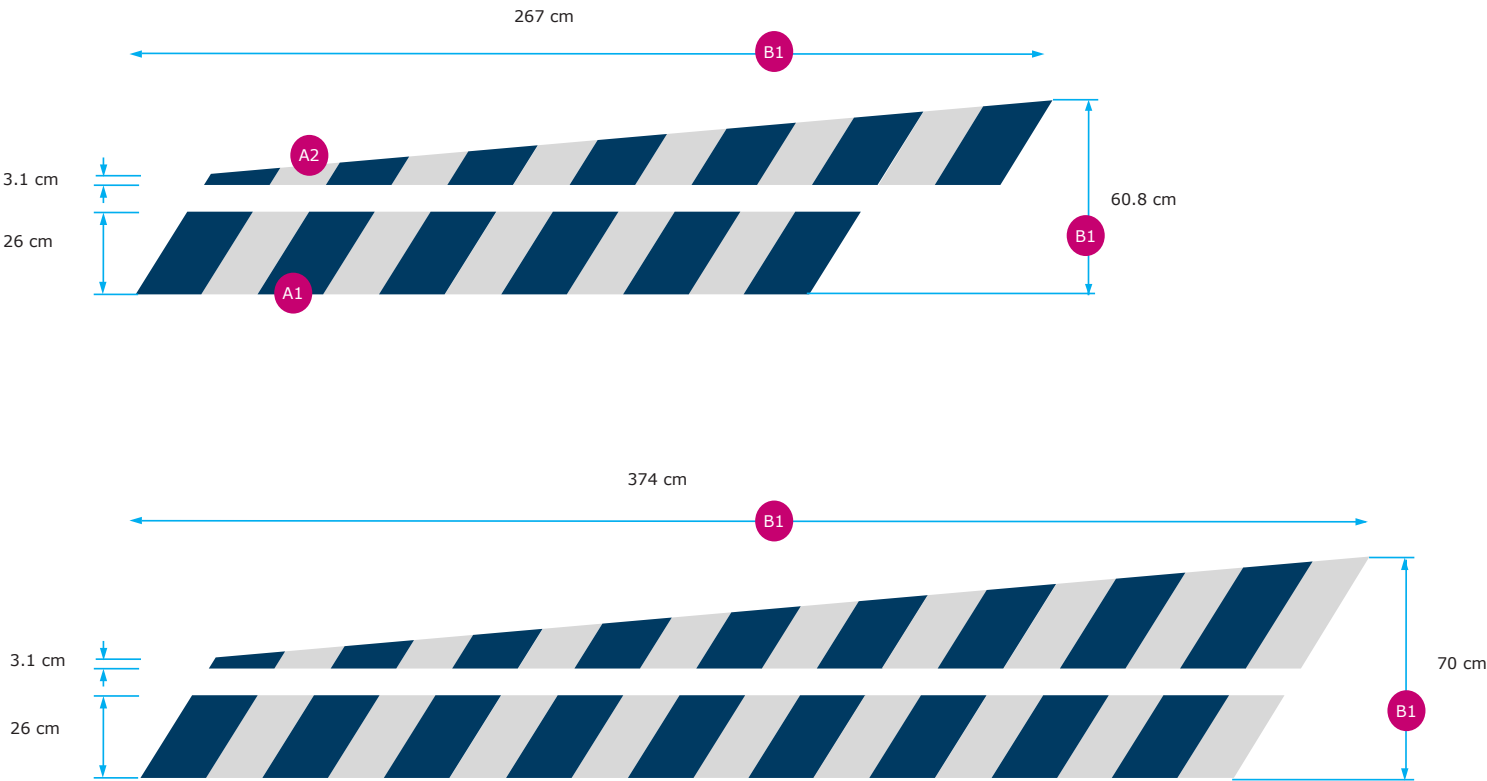

Fig.2 Maatvoering

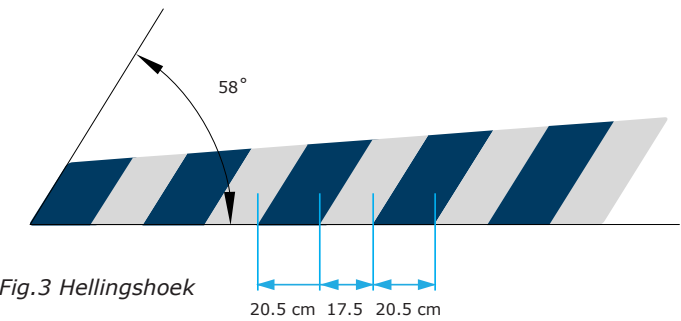

Fig.3 Hellingshoek

De *striping* op de motorkap van het voertuig maakt gebruik van dezelfde breedtemaat: 17,5 cm voor de reflecterende *striping* en 20,5 cm voor de gekleurde *striping*. Zie figuur 1.

Hetzelfde principe geldt voor de *striping* op de achterzijde van het voertuig. De minimale hoogte van deze *striping* is 23,5 cm. Afhankelijk van het voertuig en de ruimte waar de *striping* het best tot zijn recht komt, kan deze worden verhoogd tot een maximale hoogte van 45 cm.

Het startpunt van deze *striping* is de punt van de driehoek die centraal wordt gepositioneerd op de motorkap. Van hieruit wordt bepaald hoe hoog deze *striping* geplakt kan worden.

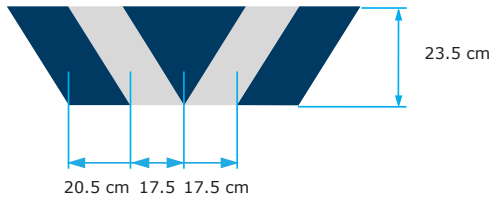

Fig.1 Striping op motorkap

Fig.2 Striping op achterzijde voertuig.

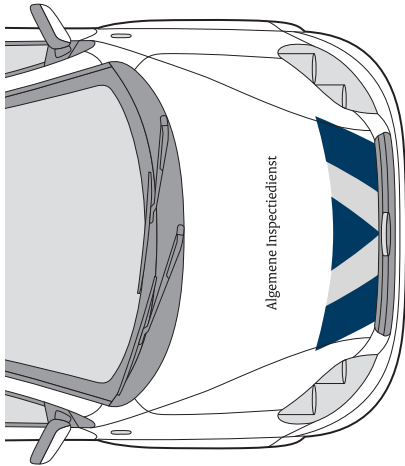

Fig.1.1 Uitvoering motorkap

Fig.2.1 Uitvoering achterzijde

Striping | Positionering striping

Voor een uniforme uitstraling is het startpunt van de *striping* in de hoek rechtsonder van het portier. De dorpel aan de onderzijde wordt niet voorzien van *striping*.

De stootrand is leidend voor de witruimte middenin de striping.

Striping wordt nooit afgesneden bij het achterlicht.
Striping bestaat alleen uit hele banen.

Fig. 1 Startpunt striping

Striping | Contourmarkering

Voertuigen in categorie 1 en 2 kunnen gebruik maken van een reflecterende contourmarkering. Deze kan de zichtbaarheid van de voertuigen vergroten.

De contourmakering bestaat uit ronde stippen met een diameter van 3 cm, de ruimte tussen de stippen is 20 cm.

De contourmarkering wordt alleen toegepast als het voertuig in een reflecterende striping wordt uitgevoerd (categorie 1 en 2). Deze wordt in hetzelfde reflecterende materiaal uitgevoerd als de *striping* op het betreffende voertuig.

De contourmarkering wordt alleen op de zijkanten en de achterzijde toegepast. Op de voorzijde wordt dus geen contourmarkering toegepast.

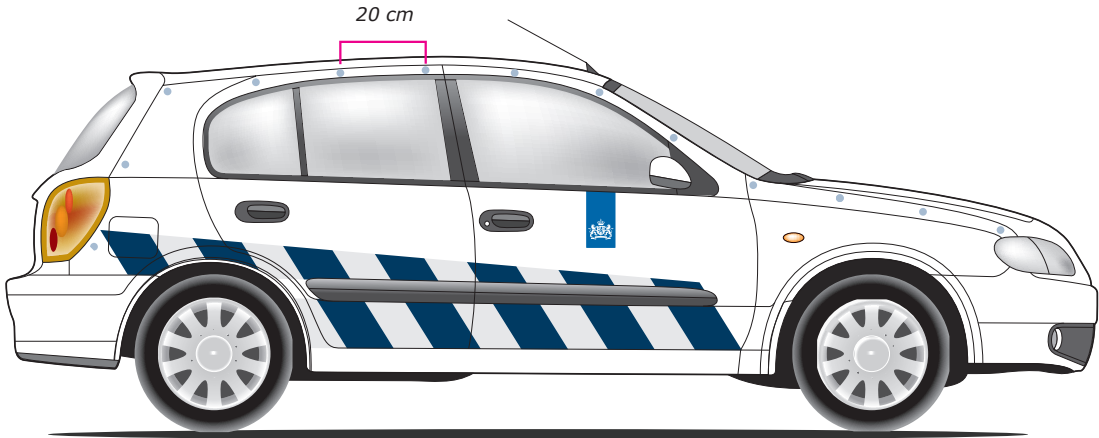

Fig. 1 Contourmarkering

Optionele elementen

Woordmerk op motorkap

Voor een betere herkenning op de weg kan het woordmerk in spiegelschrift op de motorkap worden geplaatst. Het woordmerk wordt op de motorkap op 23 cm hoogte (beeldmerkhoopte) boven de *striping* gecentreerd gepositioneerd.

Als je een woordmerk toepast, dient dit als volgt te geschieden:

- Categorie 1In spiegelbeeld, reflecterend en, indien mogelijk, groot formaat afzender
- Categorie 2Leesbaar, reflecterend en klein formaat afzender
- Categorie 3 en 4Leesbaar, reflecterend en klein formaat afzender.

Daknummer en/of woordmerk

Wanneer er een daknummer wordt geplaatst, gebeurt dat altijd met gebruik van de Rijksoverheid Sans Heading Regular in zwart, niet reflecterende folie, binnen de aangegeven ruimte. Binnen deze ruimte mag ook een woordmerk geplaatst worden. Dit mag ook in combinatie met een daknummer. Een daknummer maak je met tabelcijfers.

A1 Maximale ruimte voor plaatsing daknummer/ woordmerk

Fig. 1. Afzender op motorkap

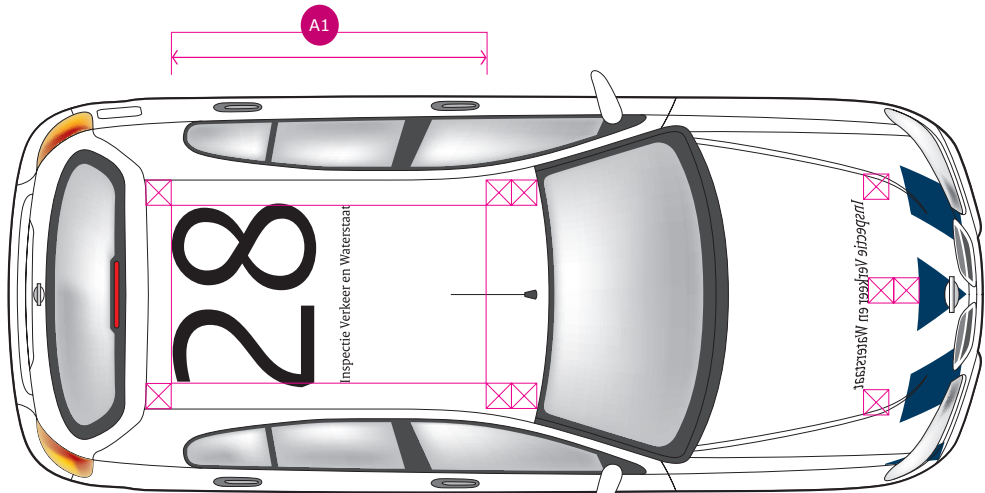

Fig. 2. Nummer en woordmerk op het dak

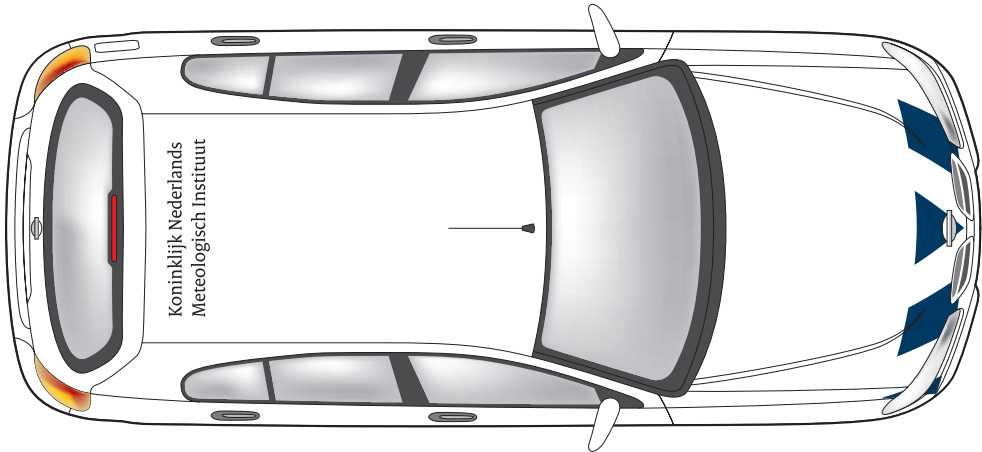

Fig. 3. Woordmerk op het dak

Afzender en daknummer
Folie, niet reflecterend

Een eventueel webadres en / of telefoonnummer plaats je op de achterzijde van een voertuig.

- A1 Aan de linkerzijde wordt het webadres geplaatst (links uitlijnen).
- A2 Aan de rechterzijde is er ruimte voor het telefoonnummer (links uitlijnen).

Deze teksten worden altijd in de Rijksoverheid Sans Heading Regular in zwart aangebracht.

Voor categorie 1 en 2 wordt deze informatie uitgevoerd in reflecterende folie (parel).

Het telefoonnummer

Ook het telefoonnummer wordt binnen de maximaal beschikbare ruimte geplaatst. Hiervoor is een corps grootte van 175 pt gedefiniëerd.

- A2 Vanaf de achterkoplampen tot het webadres moet een witruimte van minimaal 5 cm zitten.

Het webadres

Gebruik bij voorkeur dezelfde corps grootte (175 pt) voor het webadres. Als dit corps te groot is, wordt het webadres aangepast aan de beschikbare ruimte. Het webadres wordt hierbij dus verkleind binnen de maximaal beschikbare ruimte, waarin je kunt herleiden welk formaat van toepassing is voor de positionering op de achterkant van het voertuig.

- A1 Vanaf de achterlampen tot het telefoonnummer moet een witruimte van minimaal 5 cm zitten.

Fig. 1. Webadres en telefoonnummer

Vaartuigen

Basiselementen en additionele elementen

Binnen deze sectie worden de basiselementen en additionele elementen besproken voor de vaartuigen van de Rijksoverheid.

A. Basiselementen

Een vaartuig van de Rijksoverheid behoort altijd voorzien te zijn van een aantal basiselementen:

- A1 Beeldmerk
- A2 Woordmerk
- A3 Scheepsnaam op de zijkanten en de achterzijde van het schip
- A4 Plaatsnaam op de achterzijde van het schip

B. Additionele elementen

Optionele elementen:

- B1 Daknummer
- B2 Informatienummer
- B3 Striping

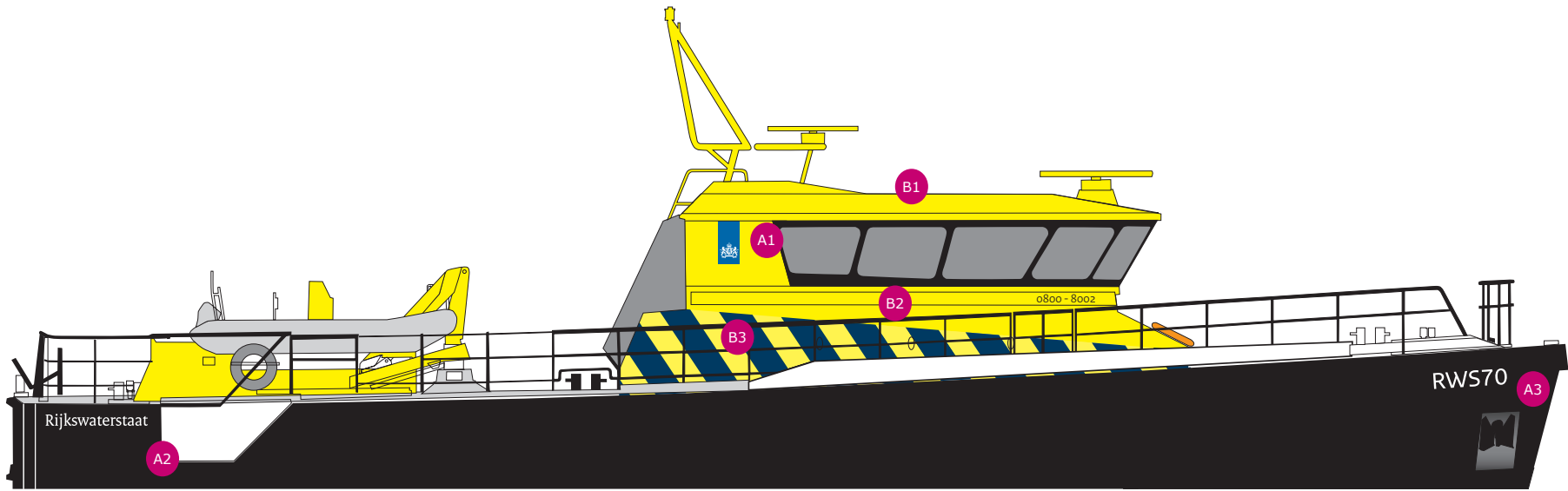
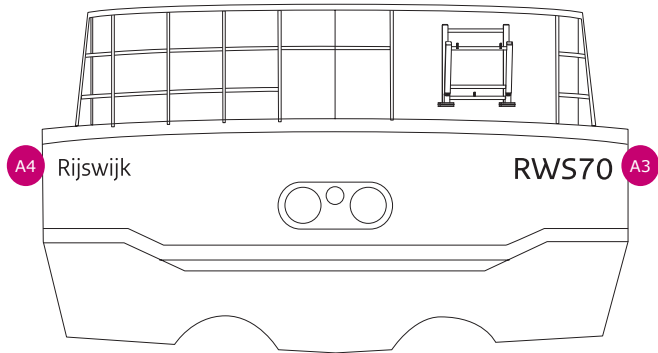

Fig.1 Overzicht onderdelen vaartuigen

Beeldmerk | Plaatsing

Positionering van het beeld- en woordmerk

Het logo bestaat uit een beeld- en woordmerk. Omwille van optimale leesbaarheid worden het beeld- en woordmerk op vaartuigen ontkoppeld.

A1 Het beeldmerk wordt voor optimale zichtbaarheid, gecentreerd geplaatst op het midden van het stuurhuis.

Verhouding beeldmerk ten opzichte van de drager

De hoogte van het beeldmerk is 2 keer de breedte (dus 2:1).

A2 De hoogte van het beeldmerk is afhankelijk van de beschikbare ruimte op het stuurhuis van het vaartuig. De hoogte van het beeldmerk komt overeen met 2/3 van het vlak.

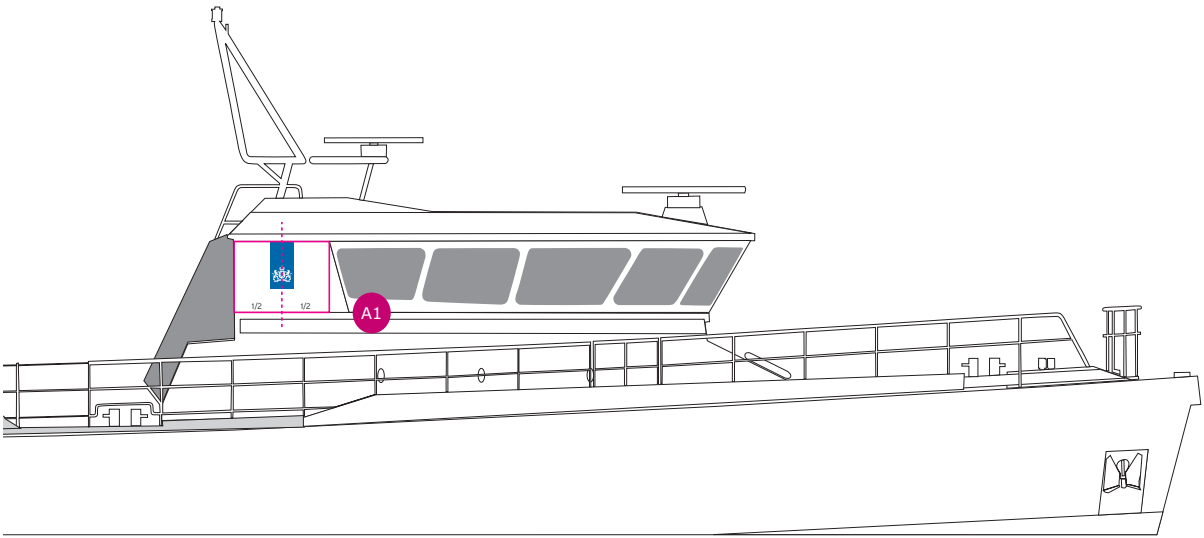

Fig.1 Gecentreerde plaatsing

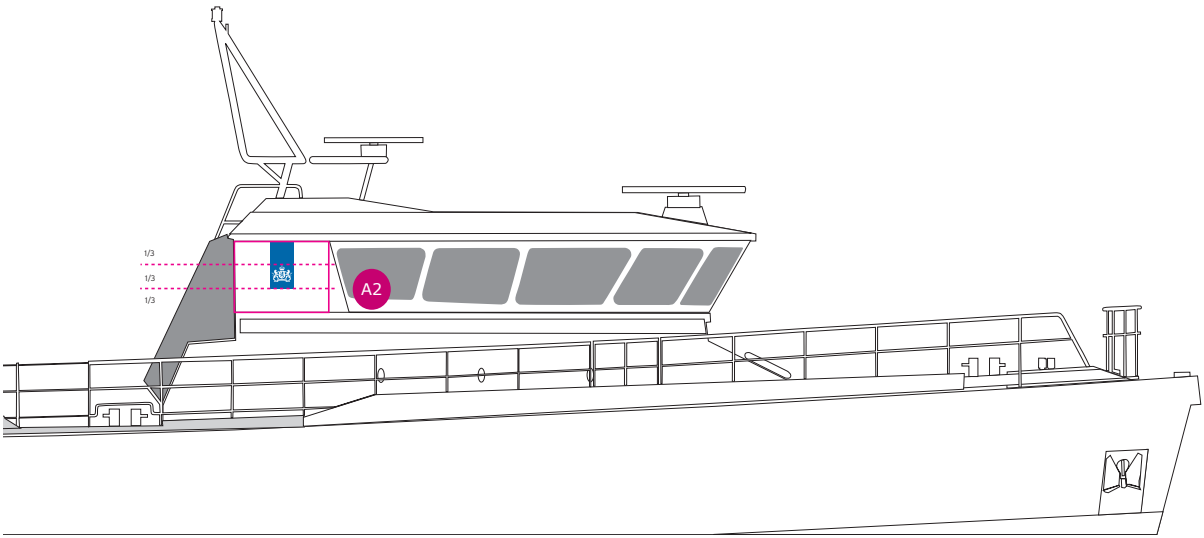

Fig.2 2/3 van de beschikbare ruimte

Woordmerk | Plaatsing

Op basis van het woordbeeld uit het logo wordt het woordmerk op de vaartuigen geplaatst. Het woordmerk wordt aangebracht op de zijkant van de romp van het schip, dichtbij de achtersteven.

Er wordt geen standaardcorps gehanteerd. De grootte van het woordmerk wordt afgestemd op de grootte van het vaartuig. Het woordmerk wordt altijd in wit geplaatst op de zwarte romp.

Indien witte reflecterende folie niet mogelijk is, door bijvoorbeeld lasletters, kan gebruik gemaakt worden van witte verf.

Achterzijde vaartuig

De positionering van het woordmerk en de scheepsnaam op de achterzijde van het vaartuig is een basiselement.

Ook op de achterzijde wordt geen standaardcorps gehanteerd. De grootte van het woordmerk wordt afgestemd op de grootte van het vaartuig, binnen de maximaal beschikbare ruimte.

Ook hier wordt het woordmerk altijd in wit geplaatst op de zwarte romp geplaatst.

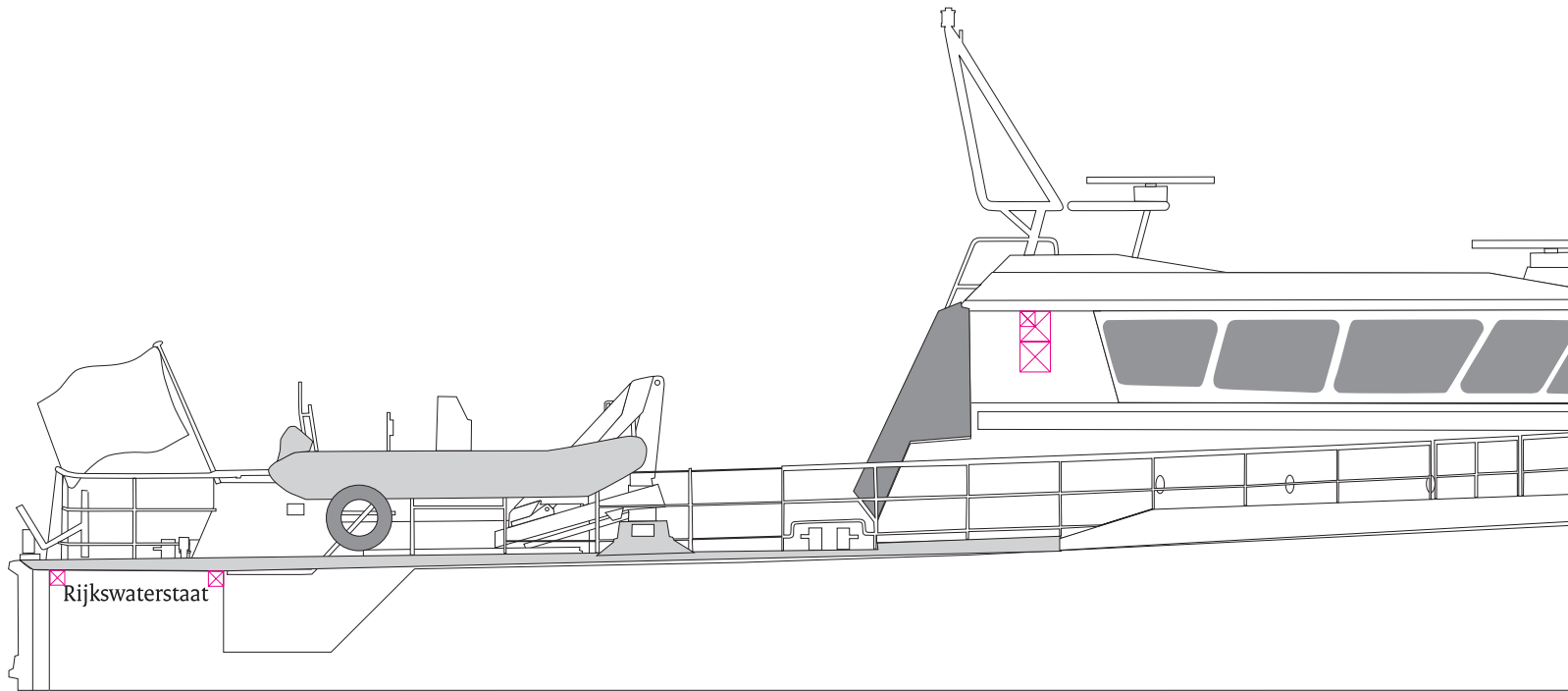

Fig.1 Overzicht onderdelen vaartuigen

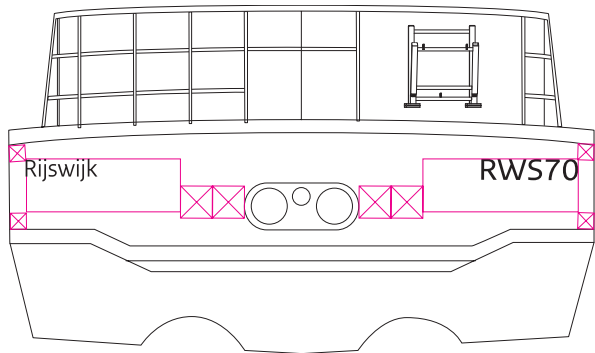

Fig.2 Positionering plaatsnaam en scheepsnaam op de achterzijde vaartuig

Scheepsnaam | Plaatsing

De naam van het schip wordt altijd op de aan de zijkanten dichtbij de boeg en op de achtersteven van de romp vermeldt. Wanneer het schip een witte boeg heeft, wordt de naam hierop in zwarte typografie vermeld.

De naam van het vaartuig wordt altijd uitgevoerd in de Rijksoverheid Sans Heading Regular. Wanneer de naam een afkorting is in combinatie met een nummer, werk deze dan uit in kleinkapitaal.

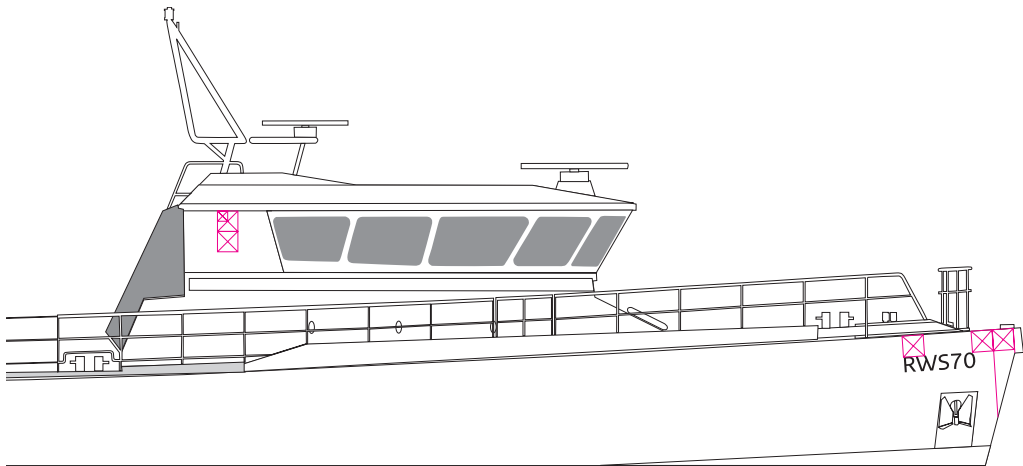

Fig.1 Voorbeeld naamgeving kleinkapitalen

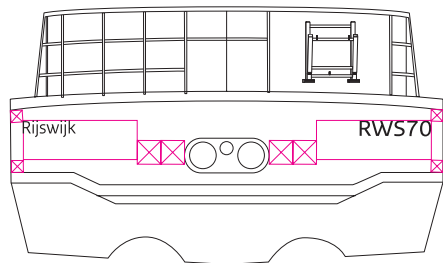

Fig.2 Voorbeeld positionering plaatsnaam en scheepsnaam op de achterzijde

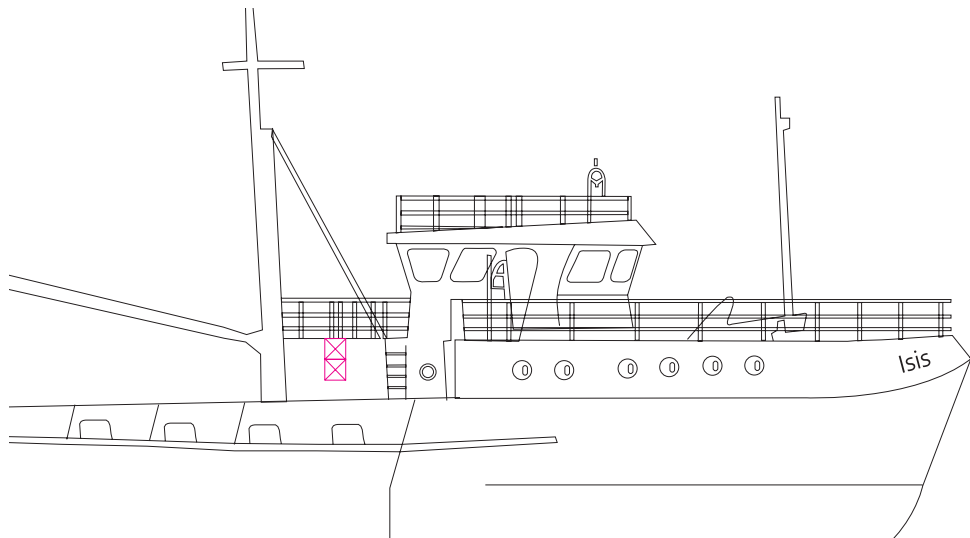

Fig.3 Voorbeeld naamgeving

Elementen | Uitstraling

Alle vaartuigen van rijksoverheidsorganisaties die ingezet worden voor hulpverlening, calamiteit en autoriteit hebben de volgende kenmerken:

- A1 Geel stuurhuis
- A2 Zwarte romp met witte belettering
- A3 Beeldmerk
- A4 Woordmerk

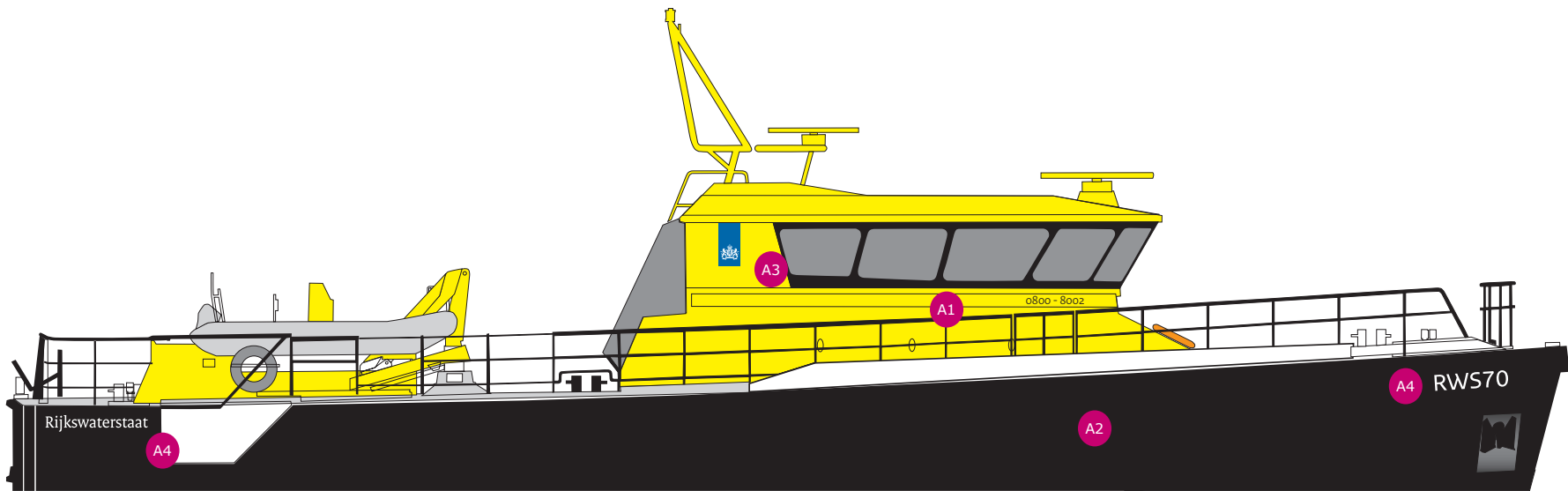

Fig.1 Uitstraling vaartuigen

	Geel-lak RAL 1016		Beeldmerk Folie
	De romp RAL 9011		Woordmerk Witte retro reflecterende folie

Elementen | Striping

Het patrouillevaartuig is, vanwege de bijzondere bevoegdheden, het enige vaartuig binnen de Rijksoverheid dat gebruik maakt van *striping*.

Binnen deze categorie worden alle vaartuigen voorzien van een gele basiskleur en wordt er een geel reflecterende en blauwe *striping* aangebracht.

De hellingshoek van de *striping* is 58 graden ten opzichte van een horizontale lijn op het stuurhuis. De *striping* begint zover mogelijk aan de voorkant van het stuurhuis. Zorg ook bij deze toepassing voor een logisch startpunt tussen drager en *striping*.

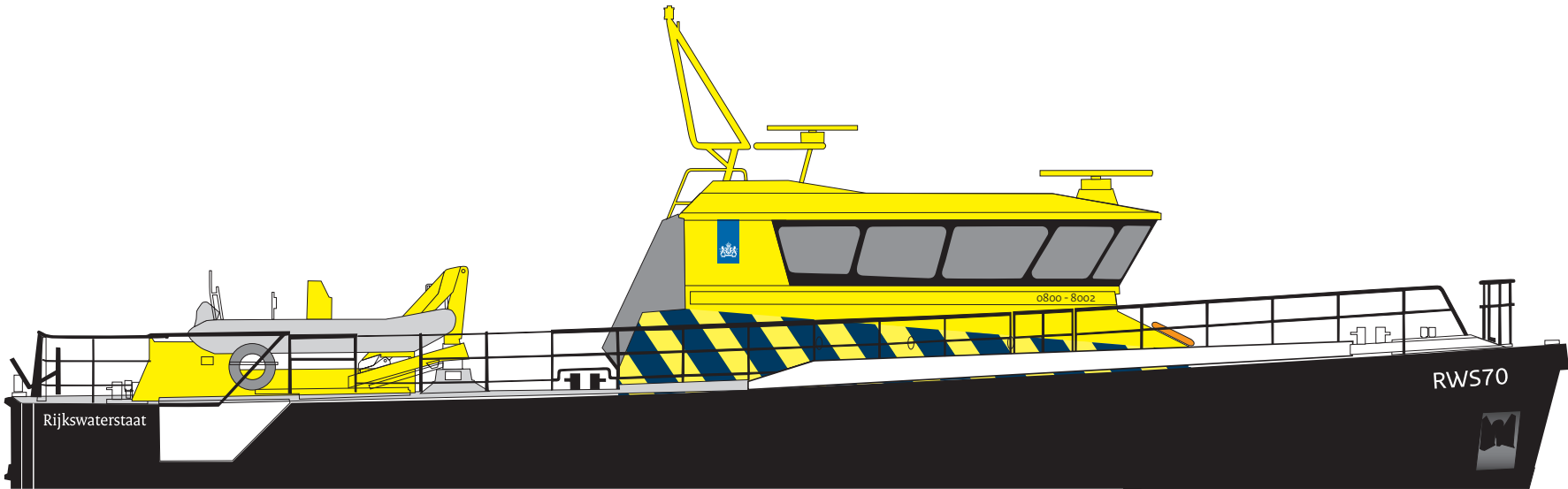

Fig.1 Patrouille vaartuig

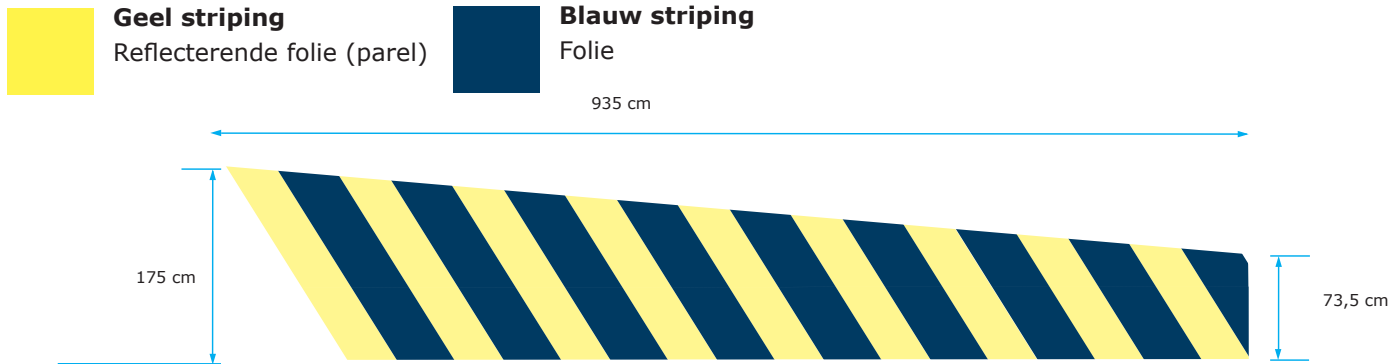
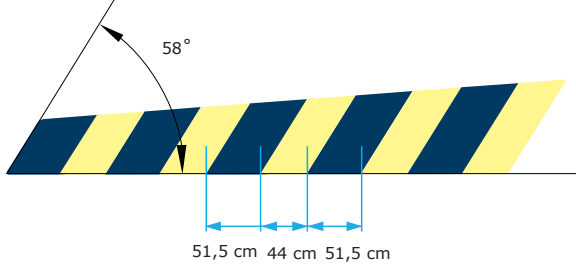

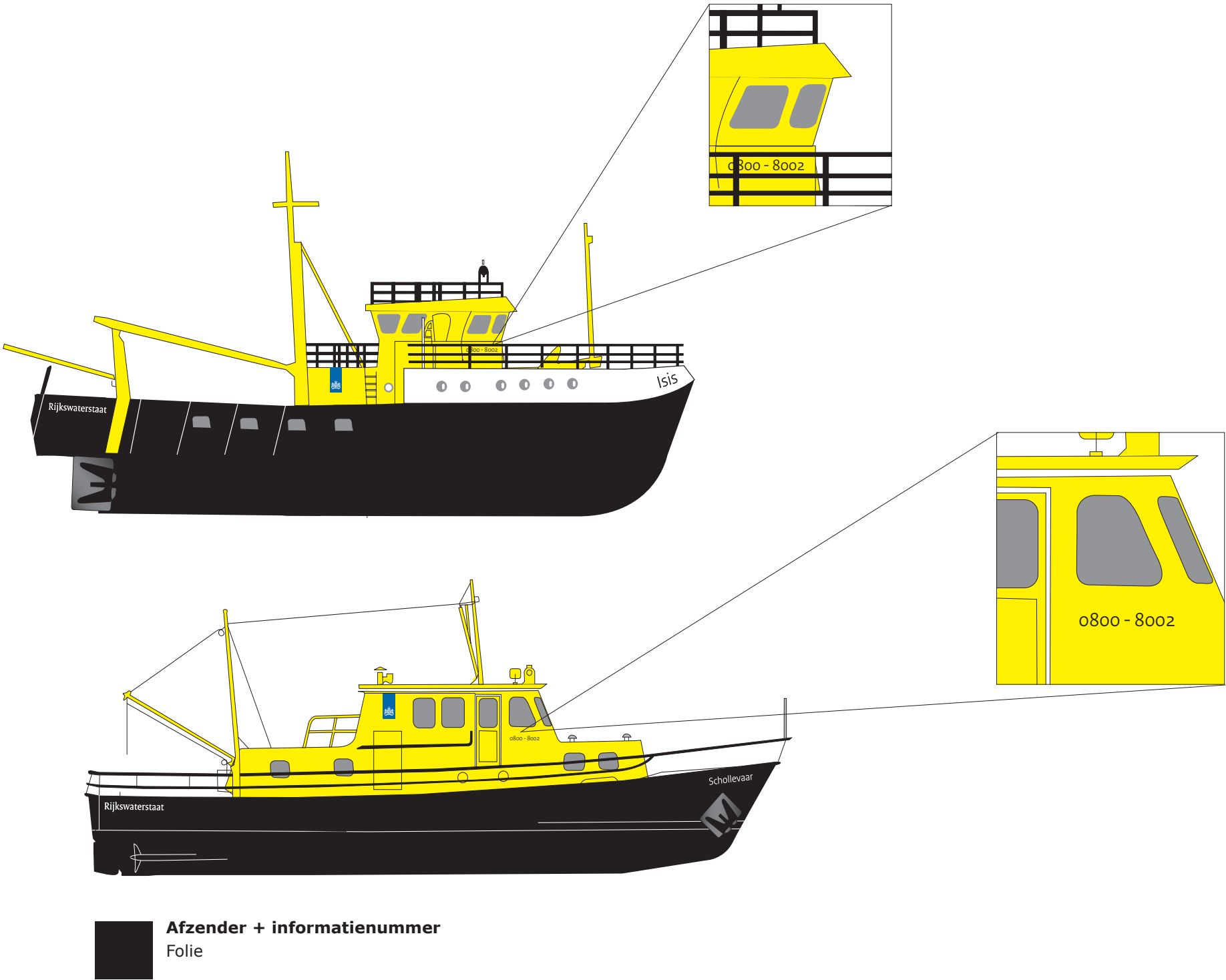
Fig.1 Maatvoering vaartuigen

Elementen | Informatienummer

Op elk vaartuig bestaat er de mogelijkheid tot de plaatsing van een informatienummer.

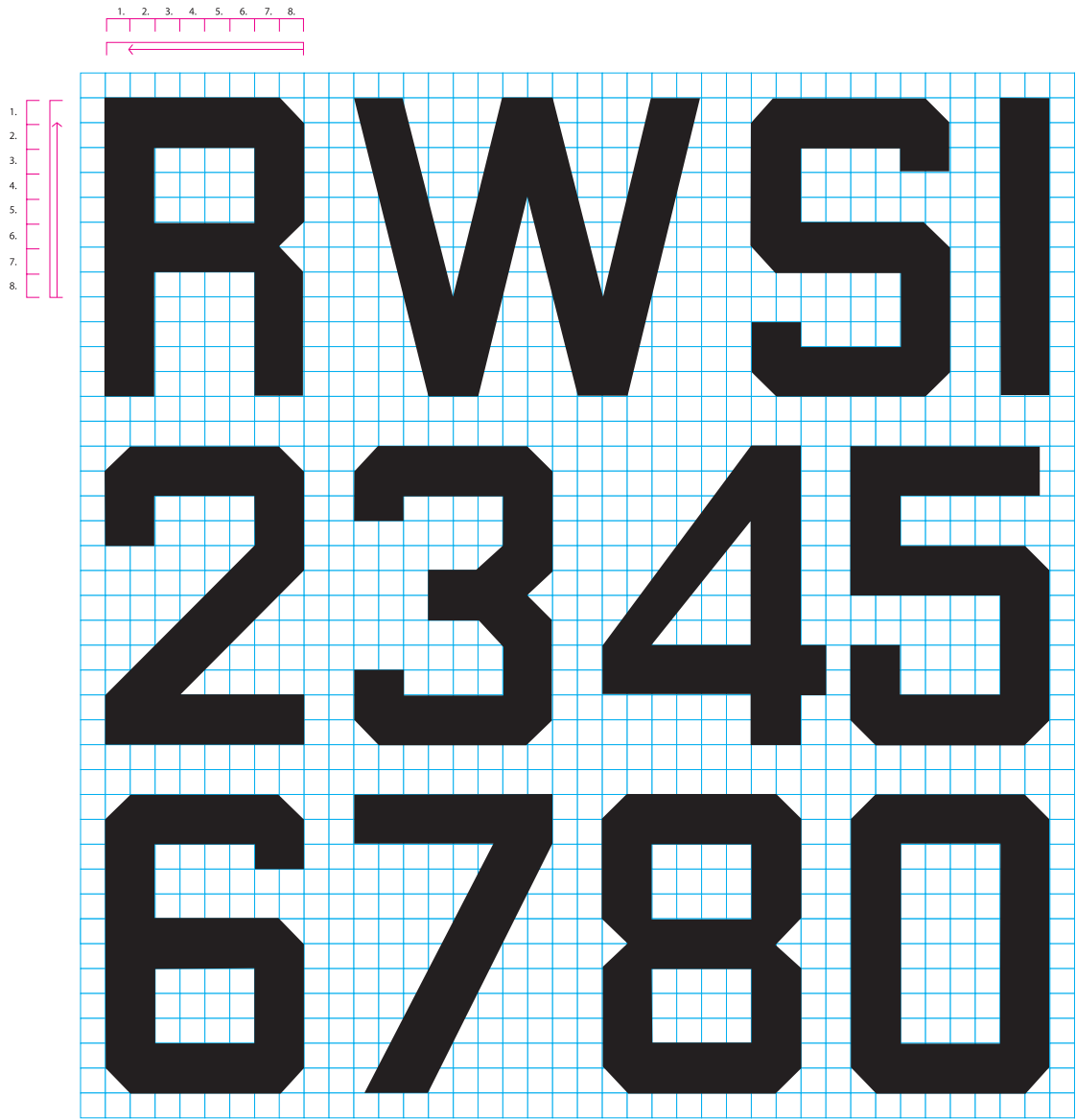
Zorg ervoor dat het informatienummer een optimaal, zichtbare ruimte op het stuurhuis toegewezen krijgt. Het beeldmerk en het informatienummer zijn twee losse elementen. Tussen deze twee mag geen visuele koppeling bestaan.

Elementen | Daknummer

Wanneer er op het vaartuig een nummer wordt geplaatst, dan gebeurt dit op het dak van het stuurhuis.

In verband met internationale afspraken omtrent herkenbaarheid worden op het dak van het stuurhuis de 'roepletters' van het vaartuig aangebracht in een speciale belettering. De beschikbare ruimte op het stuurhuisdak bepaalt het maximale formaat van de belettering. De letters op het dak moeten minimaal 30 cm hoog zijn. De letter- en cijfervormen zijn geheel opgebouwd uit rechte lijnstukken. In de illustratie hiernaast is de constructie van de letters en cijfers aangegeven.

Letter- en cijfervormen
daknummer